

ACTIVITATEA ECONOMICA

- *totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, înnăscute sau dobândite, conștientizate sau neconștientizate, simple trebuințe fiziologice sau idealuri abstracte.*

trăsături caracteristice:

- caracterul obiectiv
- caracterul social
- caracterul nelimitat
- caracterul istoricește determinat
- izvoarele principale ale satisfacerii trebuințelor au fost din totdeauna natura și munca.
- sunt influențate de factori naturali (clima) și istorico-sociali (gradul de dezvoltare al societății și individului, tradiții, etc.).

*legități ale formării și evoluției
trebuițelor:*

1) *Legea creșterii și diversificării trebuițelor*

- își găsește expresia, pe de o parte în apariția de noi trebuințe, iar, pe de altă parte, în creșterea trebuințelor la nivelul individului și, ca urmare, modificarea structurii sistemului de trebuințe atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ (omul devine mai pretențios).

2) *Legea interacțiunii trebuințelor*

- trebuințele nu sunt absolut independente, ci alcătuiesc un sistem, în cadrul căruia satisfacerea unor trebuințe generează - spre exemplu - apariția altor trebuințe
- trebuințele pot fi și complementare.

3) *Legea elasticității trebuințelor*

- intensitatea diferită (mai mare sau mai mică) cu care se manifestă una și aceeași trebuință în timp și spațiu
- existența unei anumite scări graduale (ierarhii) de manifestare și satisfacere, care reflectă importanța și intensitatea acestora - diferită de la individ la individ, de la grup la grup, de la societate la societate.

4) Legea substituirii trebuințelor și a mijloacelor de satisfacere a acestora

- trebuințele sunt în anumite limite și concurente, adică o trebuință poate înlocui o altă trebuință
- o trebuință poate fi satisfăcută prin consumul unor bunuri diferite (substituirea mijloacelor de satisfacere acționează cu o intensitate deosebit de mare în situațiile în care un anumit bun devine deficitar sau prea scump)

5) *Legea saturației*

- orice trebuință descrește în intensitate pe măsură ce este satisfăcută prin consumul continuu a unor cantități de bunuri corespunzătoare până la un punct de saturație (sațietate).
- după acest punct nevoia se stinge, dar nu întârzie să reapară, mai devreme sau mai târziu.

criterii de grupare și clasificare:

- din punct de vedere al naturii și conținutului:
 - *naturale*, care pot fi la rândul lor: biologice (organice) sau fiziologice (funcționale),
 - *sociale*, (legate de conviețuirea oamenilor în societate)
 - *spirituale* (valori sau aspirații).

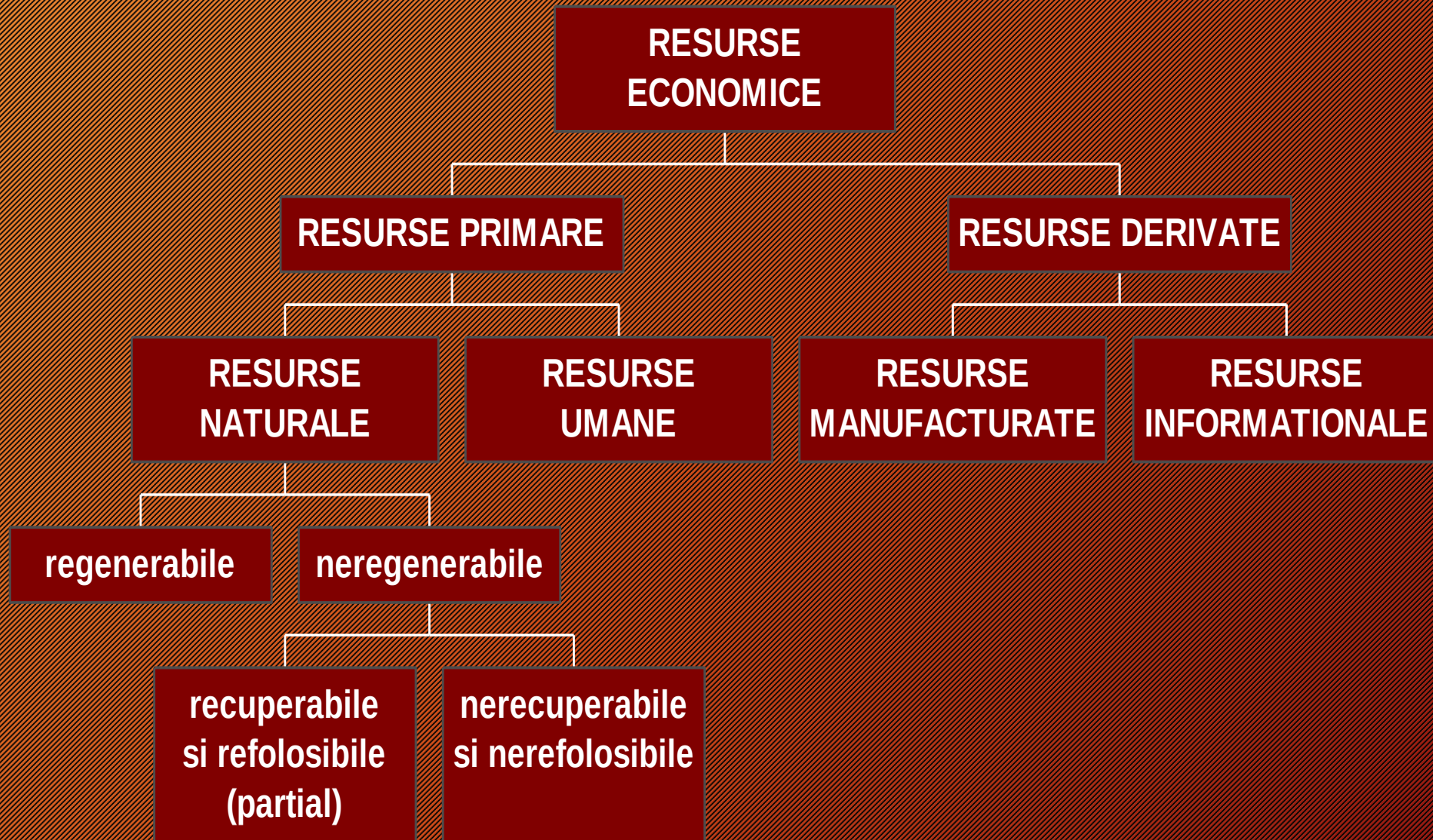
- din punct de vedere al subiecților purtători:
 - *individuale*,
 - *de grup*
 - *de masă sau societale* (ale societății în ansamblul ei).
- din punct de vedere al genezei:
 - *trebuințe primare (înnăscute)*
 - *trebuințe dobândite (formate)*

- din punct de vedere al periodicității de manifestare și satisfacere: zilnice, săptămânale, lunare, trimestriale, anuale, multianuale sau la alte intervale determinate de timp.
- din punct de vedere a raporturilor lor cu activitatea economică:
 - *trebuințe ale populației*
 - *trebuințe ale producției*

- din punct de vedere al intensității de manifestare ele pot să aibă intensitate *mică, medie sau mare*
- din punct de vedere al posibilităților de satisfacere, trebuințele pot fi: *solvabile, parțial solvabile sau insolubile*, sau într-o altă abordare trebuințe pentru care *există posibilități certe, posibilități incerte sau fără posibilități de satisfacere*.

Resursele economice:

- *Ansamblul elementelor de care dispune societatea la un moment dat, elemente care sunt utilizabile și pot fi efectiv atrase în vederea obținerii de bunuri.*

- omenirea a progresat enorm pe linia căutării, cunoașterii și atragerii de noi resurse în circuitul economic.
- în mod absolut resursele au sporit și s-au diversificat:
 - au fost descoperite, atrase și folosite cantități suplimentare din resursele cunoscute
 - au fost descoperite, create și folosite noi resurse ca rezultat al progresului științifico-tehnic.

În raport de creșterea și diversificarea trebuințelor umane, resursele au fost și au rămas limitate.

Raritatea resurselor și implicit a bunurilor, privită cantitativ și calitativ reprezintă o caracteristică universală a economiei:

- *Legea rarității resurselor constă în aceea că volumul, structura și calitatea resurselor economice și bunurilor se modifică mai încet decât volumul, structura și intensitatea trebuințelor umane.*
- *Altfel spus, resursele sunt relativ limitate, rare, în comparație cu nevoile.*

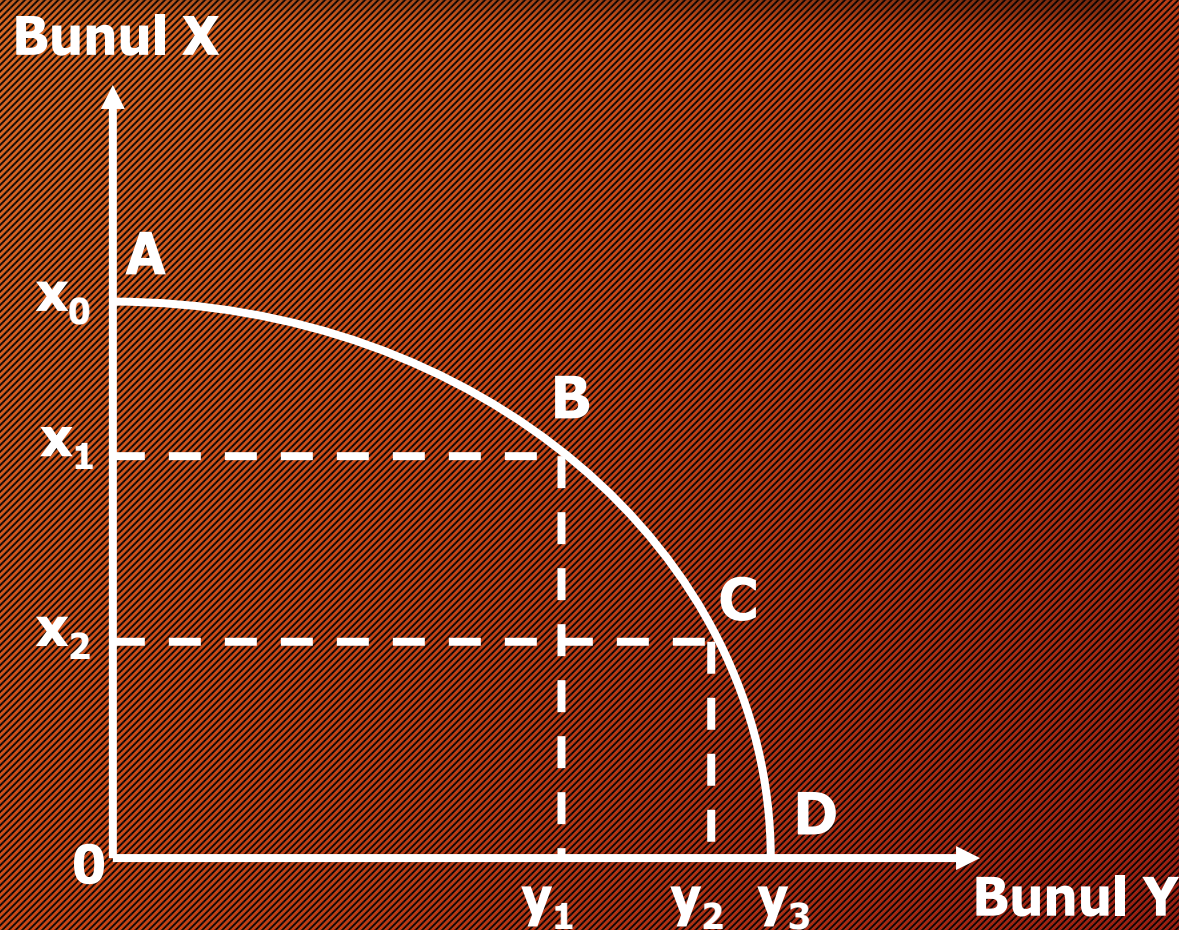
consecințe ale rarității:

- nimeni nu-și poate satisface toate trebuințele
- una și aceeași nevoie este satisfăcută în grade diferite de la un individ (societate) la altul
- posibilitatea folosirii unei anumite resurse pentru satisfacerea unor trebuințe diferite
- impune oamenilor să ia decizii legate de alegerea între diferitele alternative posibile de folosire a resurselor
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor economice disponibile reprezintă o cerință obiectivă a oricărei economii și pentru fiecare agent economic

Raritatea resurselor poate avea la bază cauze diverse:

- naturale
- tehnice (tehnologice)
- economice
- instituționale
- religioase .

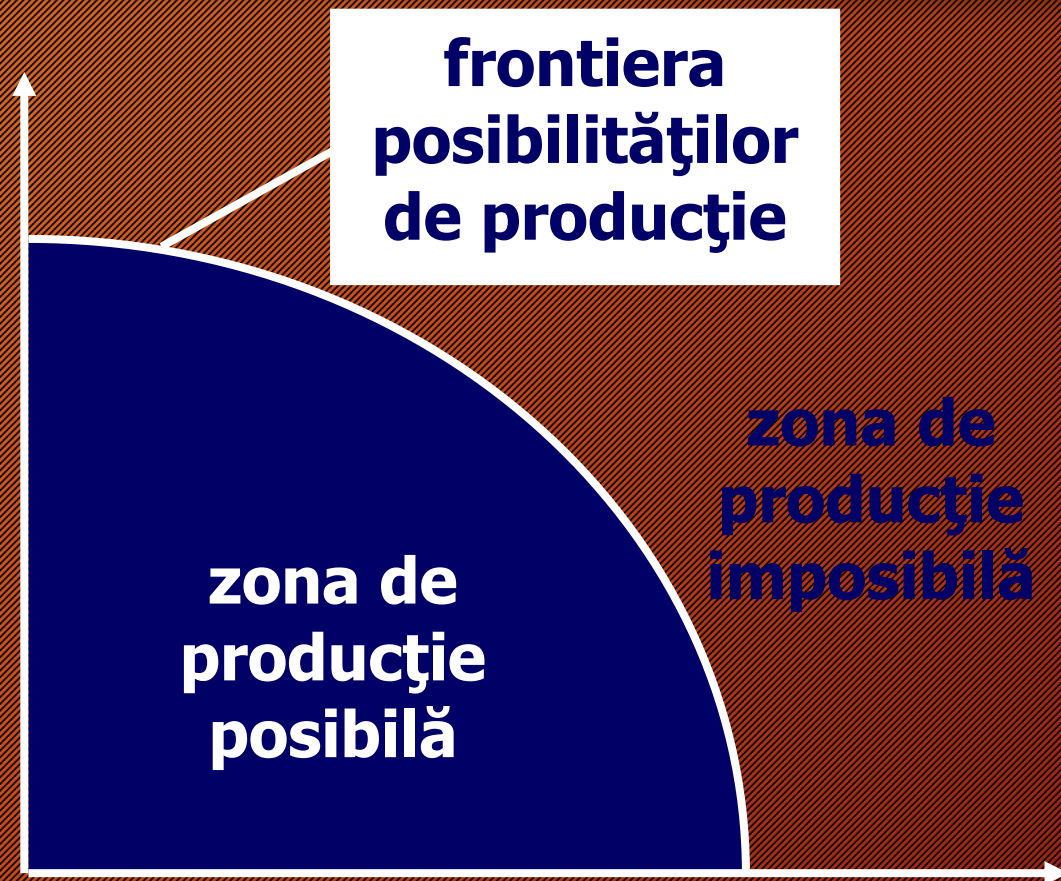
Raritatea, posibilitatea utilizării alternative a resurselor și de aici necesitatea opțiunii, a alegerii destinației fiecărei unități disponibile dintr-o anumită resursă este ilustrată prin frontiera (curba) posibilităților de producție.

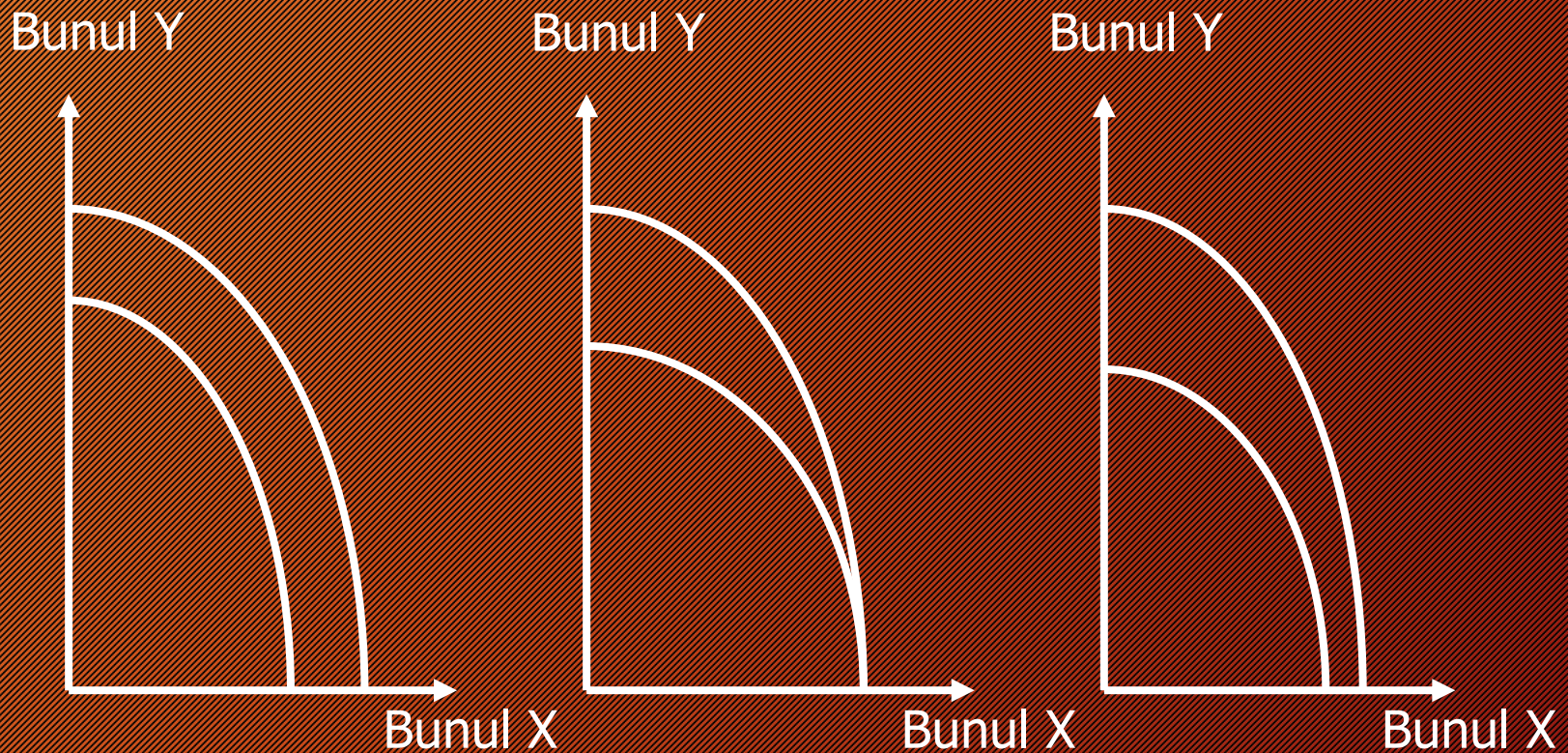
- Dacă fiind cantitatea disponibilă (limitată la o cantitate fixă) dintr-o anumită resursă și considerând că aceasta poate servi la producerea a două bunuri distincte (X și Y), frontiera posibilităților de producție *reflectă cantitățile maxime din cele două bunuri care pot fi produse*.
- Fiecare punct de pe această curbă reflectă o combinație între o anumită cantitate (x_i) din bunul X și a anumită cantitate (y_i) din bunul Y care pot fi produse cu volumul dat de resurse. Ea reflectă posibilitățile tehnice, tehnologiile de realizare a celor două produse (consumul specific).

- reflectă cantitățile maxime, cele aferente celei mai eficiente utilizări a resurselor și, în același timp, cele care presupun utilizarea integrală a cantității disponibile din resursa respectivă.
- **este posibilă** realizarea unor cantități inferioare din bunurile respective, în orice punct din interiorul ariei OAD reflectând, după caz, neutilizarea integrală a resurselor disponibile sau/și neutilizarea acesteia în condiții de maximă eficiență.
- **nu este posibilă**, însă, din punct de vedere tehnic realizarea unei combinații din afara ariei menționate

Zonele de producție:

Modificarea frontierei posibilităților de producție:

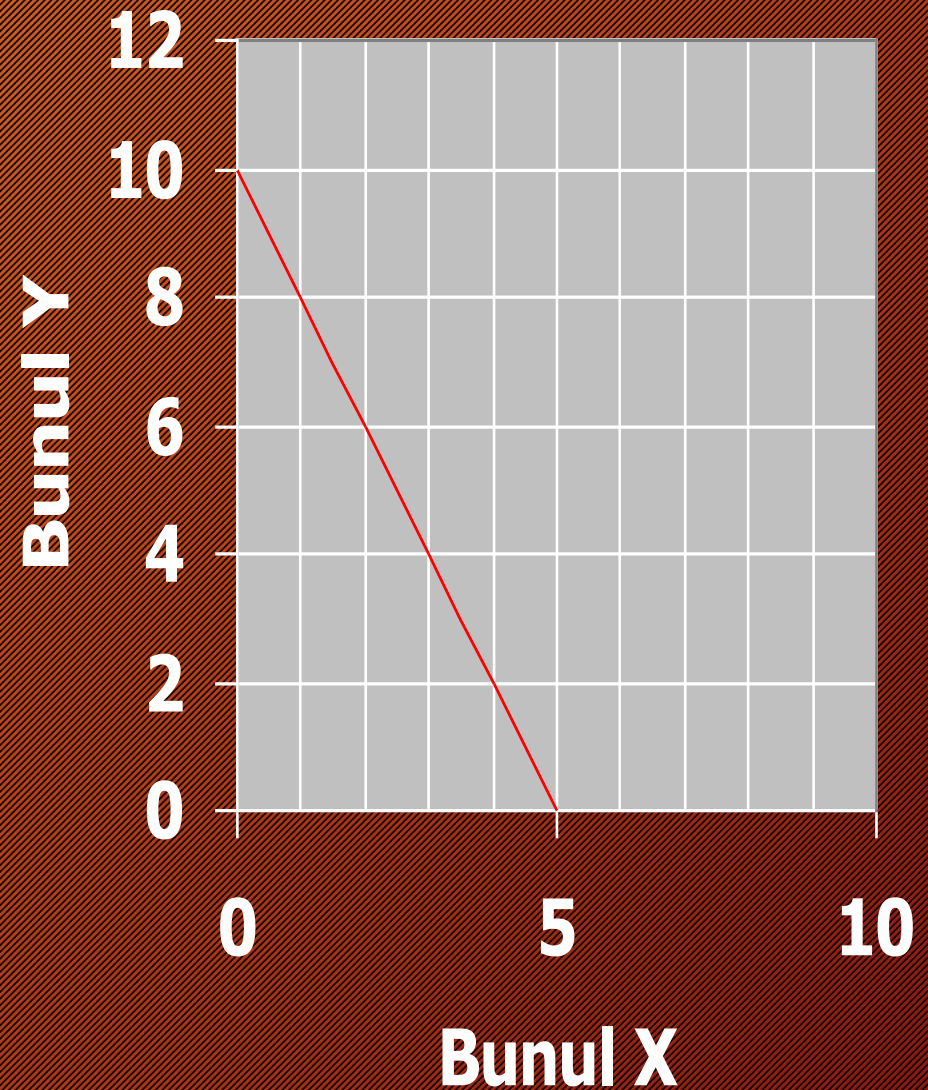

- Să presupunem, pentru simplificare, că într-o economie își desfășoară activitatea doar 2 agenți economici: A și B care pot realiza cu resursele disponibile 2 produse (X și Y).
- Acestea sunt singurele alternative și, în același timp, unicele bunuri care sunt dorite.
- Vom presupune, totodată, că singura resursă limitată este timpul. Fondul total de timp disponibil este de 10 ore/zi pentru fiecare dintre producători.
- Agentul economic A are nevoie de 1 oră pentru a realiza 1 buc. din produsul X și de 2 ore pentru 1 buc. din Y.
- Producătorul B are nevoie de 1,25 ore (1 oră și 15 minute) pentru 1 buc. din produsul X și de 1,66 ore (1 oră și 40 minute) pentru 1 buc. din Y.

Producătorul A:

- alternative:

<u>Bun X</u>	<u>Bun Y</u>
10	0
9	0,5
8	1
....	
2	4
1	4,5
0	5

Problema alegerii (opțiunii) și obiectul științei economice:

- Atunci când timpul și resursele pentru atingerea scopurilor sunt limitate și susceptibile de utilizări alternative *iar* scopurile pot fi diferențiate între ele în ordinea importanței, **comportamentul uman îmbracă în mod necesar forma alegerii**. Altfel spus, când nu putem avea tot ce dorim trebuie să alegem între alternativele posibile.

- ierarhizează trebuințele după importanță, mărime și urgență, și
- compară beneficiul deținerii unui bun/unei cantități mai mari dintr-un bun (deci a satisfacerii unei anumite trebuințe/satisfacerii într-o mai mare măsură) cu costurile renunțării la alte bunuri/ ale deținerii unor cantități mai mici din alte bunuri (deci nesatisfacerea/ satisfacerea într-o mai mică măsură a altor trebuințe).

Știința economică

- *studiază comportamentul uman ca pe o relație dintre scopuri și mijloace limitate ce au și utilizări alternative*
- *modul de administrare (gestionare) a unor resurse rare și cu întrebuințări alternative în vederea asigurării satisfacerii cât mai bune a unor trebuințe tot mai numeroase și diversificate*

Economie

- oikos = casă, gospodărie;
- nomos = lege, principiu.
- În concepția gânditorilor greci, economia, ca știință trebuia să se ocupe de modul de administrare al casei sau al gospodăriei.

- **Economia politică** elaborează teoriile economice, constituite dintr-un ansamblu de idei, concepții abstracte aplicabile la un domeniu particular.
- **Teoriile economice** stau la baza deciziilor în domeniul economic, care se concretizează în politici economice în diferite domenii ca de exemplu: financiar, industrial, etc.
- Prin intermediul politicilor economice se iau decizii importante în legătură cu alocarea resurselor, alegerea variantelor optime, etc., astfel încât trebuințele să fie cât mai bine satisfăcute.

Ce și cât să se producă? Cum? Pentru cine?

- care sunt bunurile necesare și cât de multe pot fi produse cu stocul limitat de resurse de care dispune societatea.
- cine va produce aceste bunuri, cu ce resurse și după ce procedee tehnice.
- modul de distribuire a bunurilor între membrii societății.

Microeconomia

- studiază fenomenele economice la nivelul agenților și subiecților economici.
- se ocupă de comportamentul producătorului și al consumatorului, modul în care se poate atinge nivelul optim de producție sau de consum cu resurse limitate, și modul în care se formează prețul diferitelor bunuri și servicii în condiții de competiție.

Macroeconomia

- studiază procesele și fenomenele economice agregate, de la nivelul ansamblului economiei naționale, pe baza indicatorilor globali.
- cercetează mecanismul de funcționare al economiei, echilibrele și dezechilibrele economice, politicile macroeconomice și relațiile economice cu alte state.

Lege economică

- legătură, relație existentă între anumite fenomene și procese economice sau immanentă acestora
- legătură esențială, necesară, generală, stabilă, durabilă și cu caracter de tendință.

- **Fenomen economic** - formă de manifestare (exterioară) a realității economice - aspecte, laturi și legături dintre actele economice care apar și se manifestă la suprafața realității și care este percepută (cunoscută) în mod direct de către oameni
- **Proces economic** - transformare observabilă (și în cele mai multe cazuri măsurabilă) cantitativă, calitativă și/sau structurală a unui fenomen economic, care are loc în anumite condiții de spațiu și timp.